

quod vena arteriosa nominatur, sed re vera, & constitutione, & officio, & in omnibus arteria est: sinister ventriculus in aortam, & per arterias in vniuersum corpus.

Isti duo motus, auricularum vnus, alter ventriculorum ita per consecutionem fiunt, seruata quasi harmonia & Rhythmo, vt ambo simul fiant, vnus tantum motus appareat, praesertim in calidioribus animalibus, dum illa celeri agitantur motu. Nec alia ratione id fit quam cum in machinis, vna rota aliam mouente, omnes simul mouere videantur, & in mechanico illo artificio, quod sclopetis adaptant, vbi compressione alicuius ligulae, cadit silex, percutit chalybem, & propellit, ignis elicitur, qui in puluerem cadit, igitur puluis, interius prorepat, disploditur, euolat globulus, metam penetrat, & omnes isti motus propter celeritatem quasi in nictu oculi simul fieri apparent. Sic etiam in deglutitione radicis, linguae eleuatione, & oris compressione, cibus vel potus in fauces deturbatur, larynx à musculis suis, & epiglottide clauditur, eleuatur, & aperitur, summitas gulae à musculis suis, haud aliter quam sacculus ad implendum attollitur, & ad recipiendum dilatatur, & cibum, vel potum acceptum transuersis musculis deprimit, & longioribus attrahit: Et tamen omnes isti motus à diuersis, & contradistinctis organis facti, cum harmonia, & ordine, dum fiunt, vnum efficere motum videntur, & actionem vnā, quam deglutitionem vocamus.

Sic contingit plane in motione, & actione Cordis, quae deglutitio quaedam est, & transfusio sanguinis è venis in arterias: Et si quis (dum hæc habuerit in animo) cordis motum diligenter in viuā dissectione animaduenerit, videbit, non solum, quod dixi, cor sese erigere, & motum vnum fieri cum auriculis continuum, sed inundationem quandā, & lateralem inclinationem obscuram secundum ductum ventriculi dextri, & quasi sese leuiter contorquere, & hoc opus peragere: Et quæ admodum cernere licet, cum equus potat, & aquam deglutit, singulis gulae tractibus absorberi aquam, & in ventriculum demitti, qui motus sonitum facit & pulsus quendam & auscultantibus, & agentibus exhibet, ita dum istis cordis motibus fit portio sanguinis è venis in arterias traductio, pulsus fieri, & exaudiri in pectore contingit.

Motus itaq; cordis omnino ad hunc se habet modum, & vna actio cordis est ipsa sanguinis transfusio, & in extrema usq; mediantibus arteriis propulsio, vt pulsus, quem nos sentimus in arteriis, nil nisi sanguinis à corde impulsus sit.

An vero

An vero cor sanguini præstat & distributionem aliquid aliud perfectionem, posterius inquirendum: Hoc in præsentia sanguinem transfundi, & distribuere, & distribui in vniuersum corpus.

Sed & hoc omnes aliquo modo valvularum artificio, positio loco obscuro titubantes cœci non coherentia componunt ante demonstratum est.

Causa maxima hæc in partem detur, cordis cum pulmone arteriosam in pulmones ob conspexisset, vnde aut quid distribueret sanguinem: atque admodum illis erat; hoc Erasistratum de venarum ostendit (inquit) respondetis (inquit) rerum, atque inde in cor deferretur, sectionem absolutam accepturum. Nullum enim perfectum & magnumque suam expositionem ab ita est, ostendite nobis vas aliud, atque ipsum dispenset, Ecce opinionem quæ Galenum (quia padebat) vas reperire non potuit sanguinem dispenset.

Si quis vero ibidem pro Eratione (ipsius confessione Galeni) & arteriam magnam sanguinem digito monstramus & doctissimus respondet & non sanguinem dicitur (qui in arteriis spiritus sibi ipsi contradiceret inter-